

שבילים פלוס לכיתה ה

מספרים עשרוניים

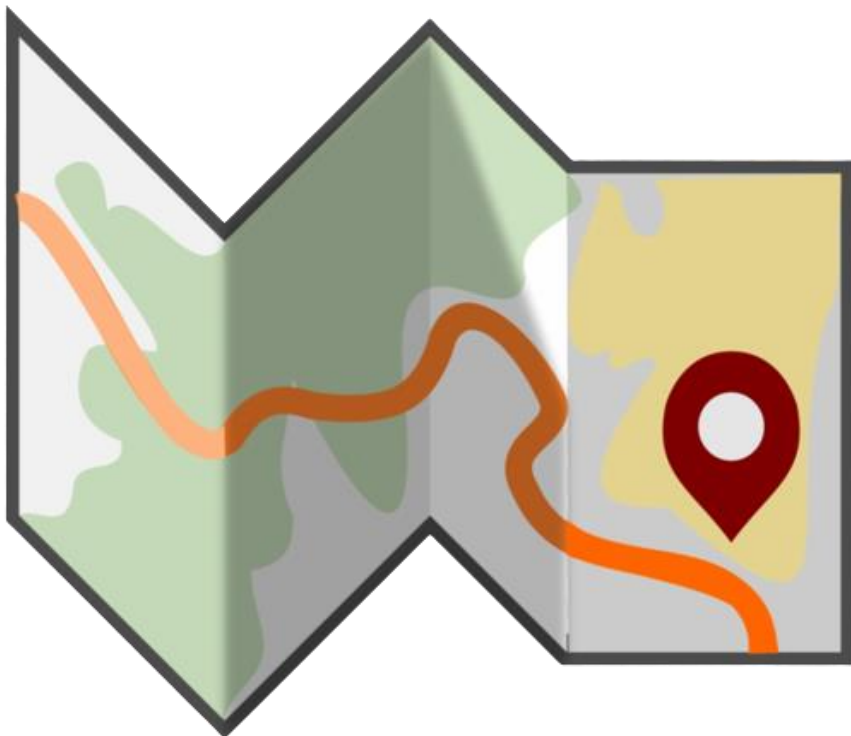

המפגש יתחיל בשעה 20:00

סדרת מפגשים מקוונים

לכיתה ה'

איפה נמצא
את המצגות?

מה במפגש?

1

הנושא המתמטי: מספרים עשרוניים – חלק א'

+ נגיעה בפרק מספרים עשרוניים – חלק ב'

2

רעיונות לפעילויות הערכה

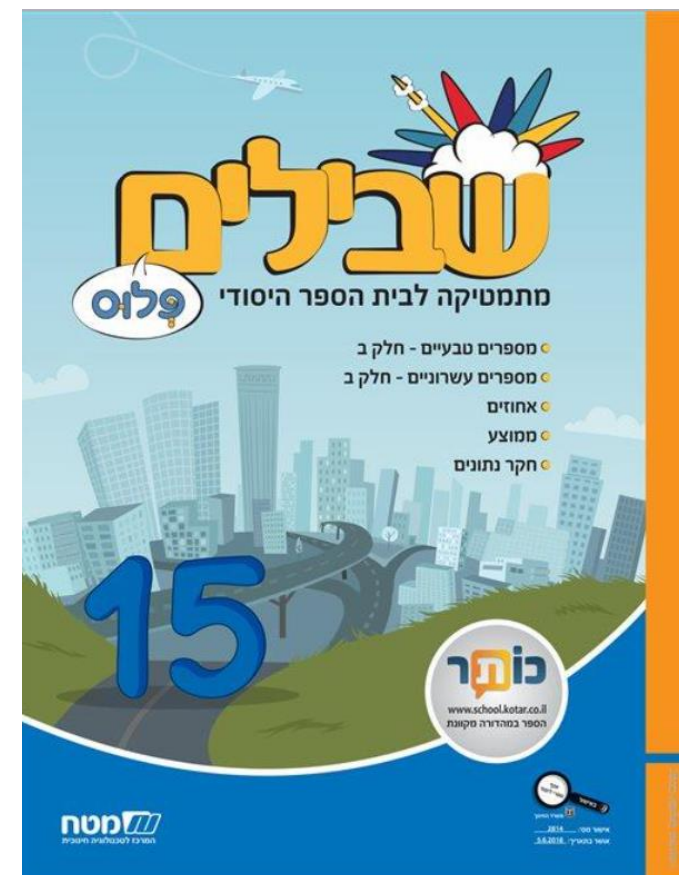
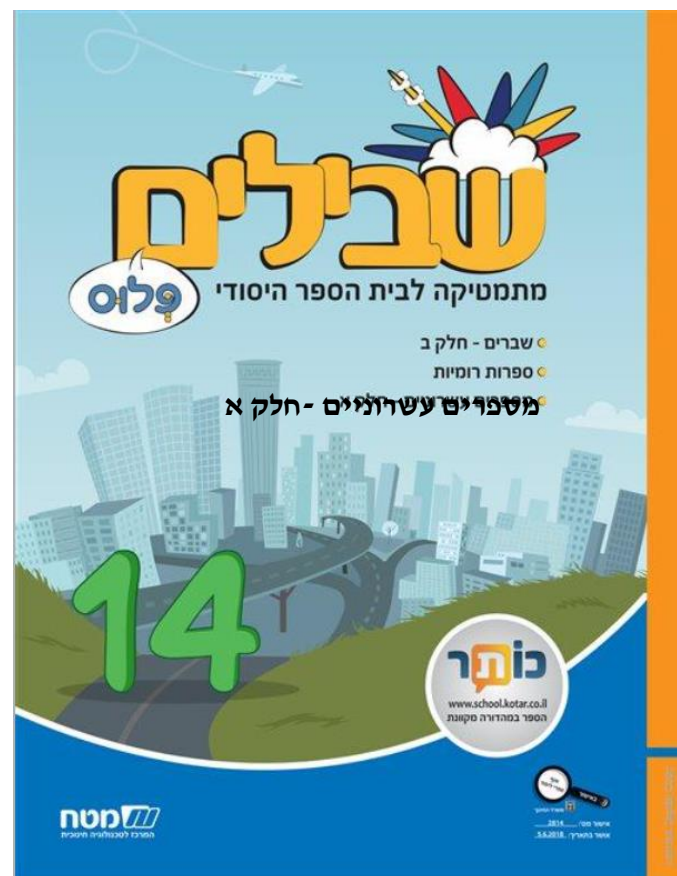
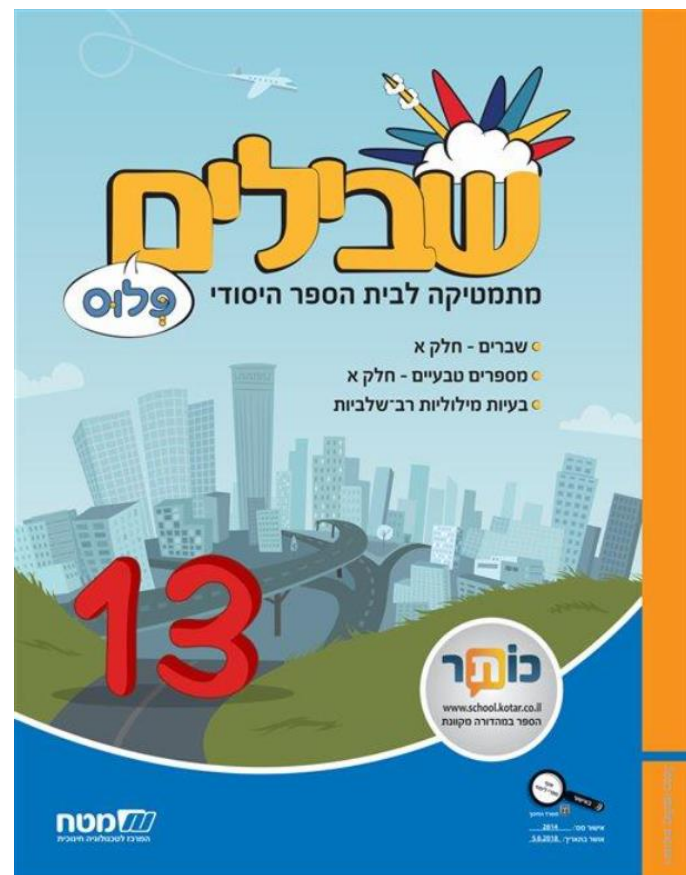

3

זמן שאלות

הנושא המתמטי:

מספרים עשרוניים – חלק א'

הנושא המתמטי

(כ- 23 שעות על פי ת"ל)

הרציונל הפדגוגי

המספרים העשרוניים נלמדים מ-2 היבטים :

1. כהרחבה לשיטה העשרונית שנלמדה כבר בשנים קודמות.
לשם כך נלמדת הרחבת טבלת המבנה העשרוני **ימינה** – עשירות, מאיות.....

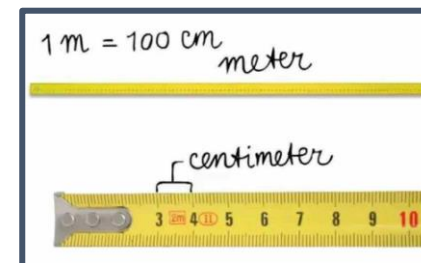
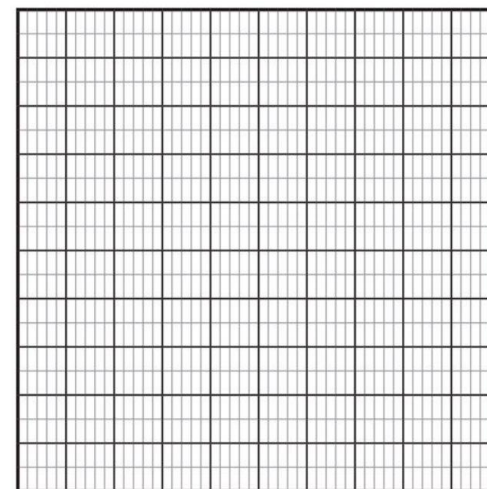
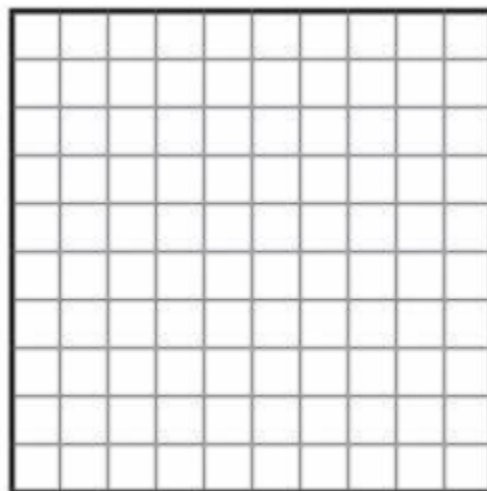
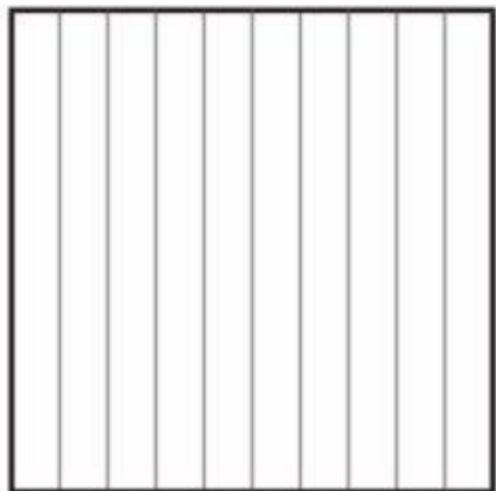
2. כדרך חדשה לייצג מספרים מוכרים (שברים).

לדוגמה :

במקום לכתוב $\frac{2}{10}$ כותבים 0.2

אמצעי המחשה פיסיום

• מאפשרים להמחיש בצורה נוחה את הערך הכמותי.

• בכל דף ריבועים יש גם טבלת מבנה עשרוני מתאימה.

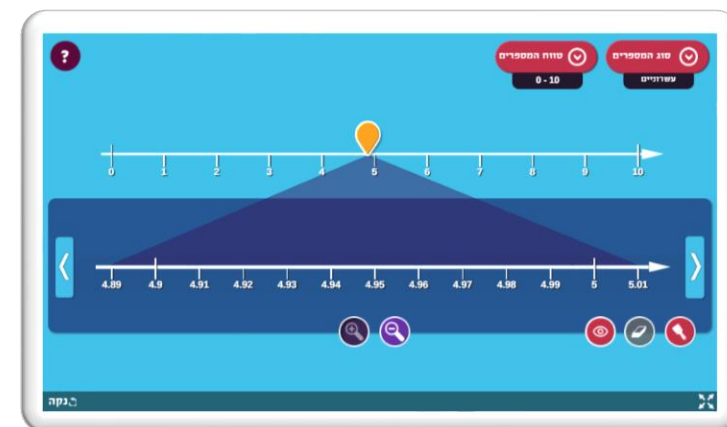
המספר:

1,000	100	10	1	$\frac{1}{10}$

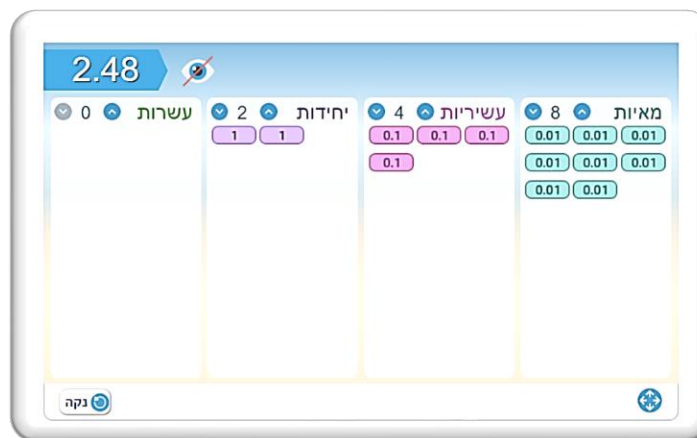
ההשתחררות מהשימוש באמצעי המחשה היא תהליך הדרגתי, והקצב שלה משתנה מתלמיד לתלמיד.

אמצעי המחשה דיגיטליים

מעבדת ישר המספרים

מעבדת כרטיסי עשר: שברים עשרוניים

מעבדת שברים בצורות: פשוטים, עשרוניים ואחוזים

תוכן העניינים

א. עשירות – הכרה

ב. עשירות – חיבור וחסור

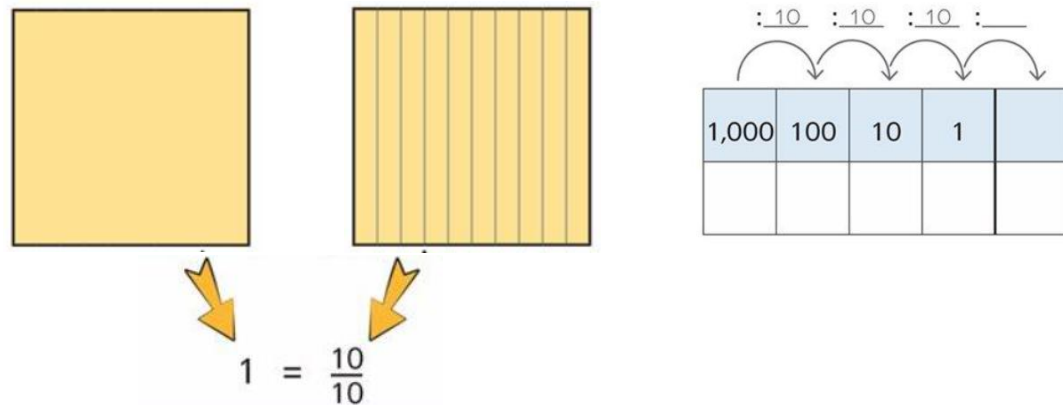
ג. מאיות – הכרה

ד. מאיות – חיבור וחסור

ה. אלפיות

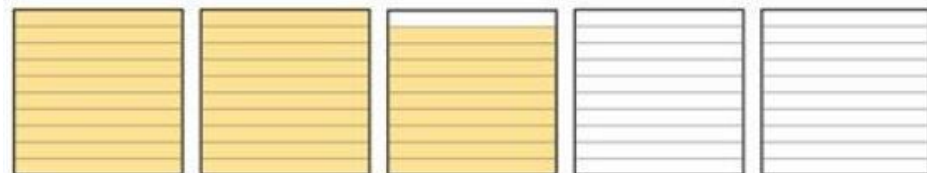
עשירות - הכרה

11. השלימו. אפשר להיעזר בריבועי העשירות המחיקים.

1,000	100	10	1	$\frac{1}{10}$
			2	9

$$\frac{2 \frac{9}{10}}{\text{מספר מעורב}} = \frac{2.9}{\text{מספר עשרוני}}$$

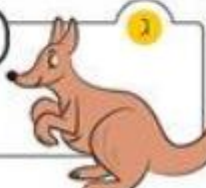

קפיצות של 0.1 א

0.3 _____

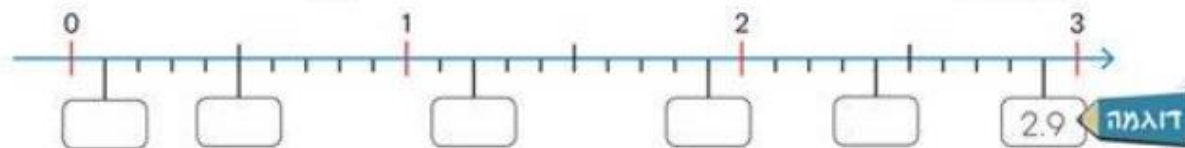
קפיצות של 1 ב

0.3 _____

קפיצות של 10 ג

0.3 _____

$$387.4 = 300 + 80 + 7 + 0.4$$

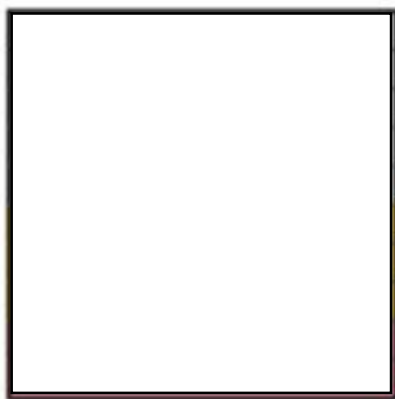

איזה מספר קטן פי 10 מ'2.9'?

עשירות - חיבור וחיסור

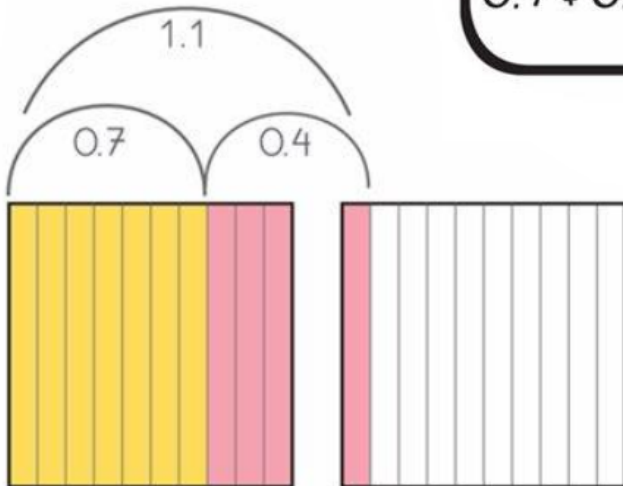
זכרו: הריבוע הוא השלם (היחידה).
השלם מחולק ל-10 חלקים שווים.

$$\frac{0.2}{\text{pink}} + \frac{0.3}{\text{yellow}} = 0.5$$

עשירות - חיבור וחיסור

$$0.7 + 0.4 = \underline{1.1}$$

אפשר גם להיעזר בשברים:

$$0.7 + 0.4 = \frac{7}{10} + \frac{4}{10} = \frac{11}{10} = 1 \frac{1}{10} = 1.1$$

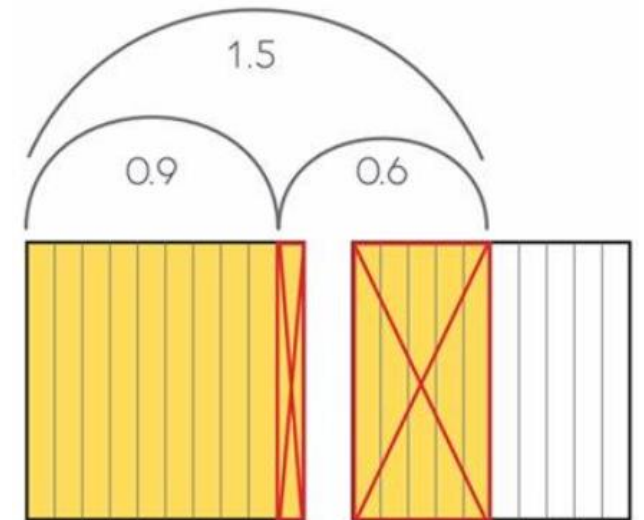

אפשר גם להיעזר בשברים:

$$1.5 - 0.6 = 1 \frac{5}{10} - \frac{6}{10} = \frac{9}{10} = 0.9$$

$$1.5 - 0.6 = \underline{0.9}$$

זכרו: הריבוע הגדול הוא השלם
(היחידה).

מאיות - זכרה

לטבלה נוסף טור מימין.

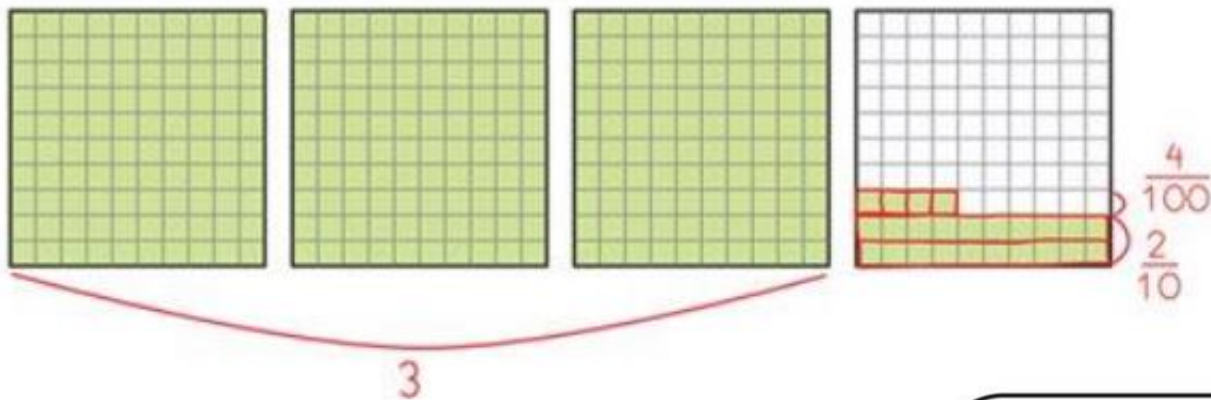
מה תהיה הכותרת של הטור הזה?
השלימו את המספר החסר מעל החץ
ובכותרת של הטור.

$\div 10$	$\div 10$	$\div 10$	$\div 10$	$\div$	
1,000	100	10	1	$\frac{1}{10}$	

רמז: הביטו בציוור. כל $\frac{1}{10}$
מחולקת ל-10 חלקים שווים.

מה המספר העשרוני המתאים לציור?

מאיות - הכרה

אני רואה כאן 3 יחידות ו-24 מאיות.

1,000	100	10	1	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{100}$
			3		24

איך אדע מה המספר העשרוני המתאים ל- $3\frac{24}{100}$?

דור

דלית

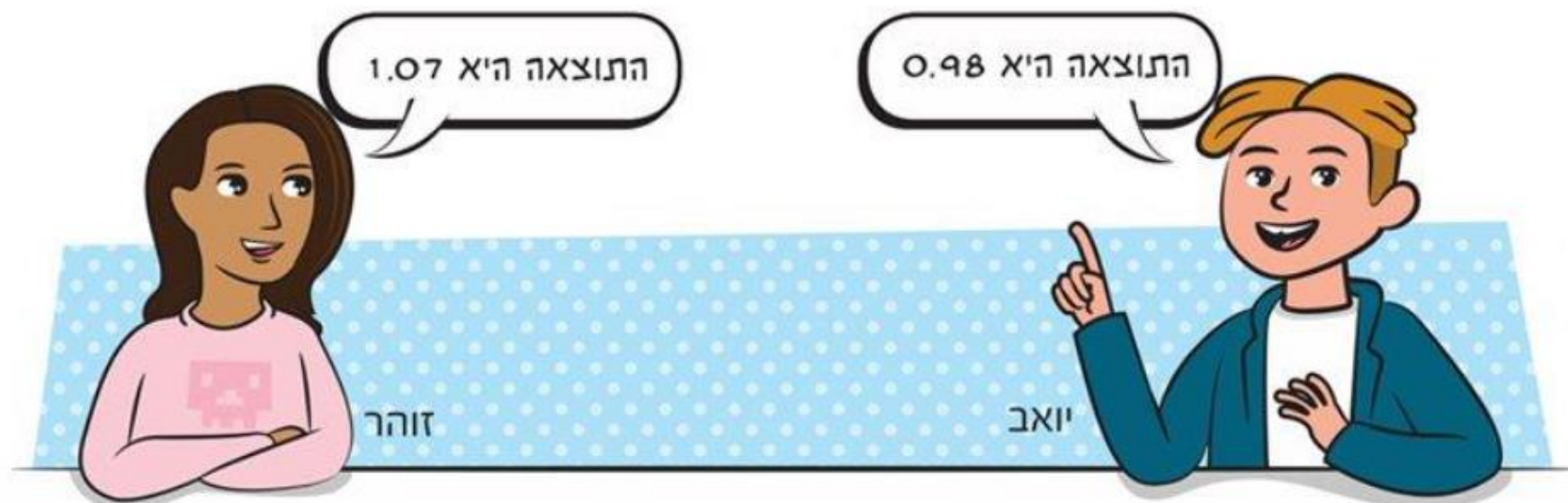
אפשר לעשות המרה:
ממירים כל 10 מאיות לעשירית אחת.

1,000	100	10	1	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{100}$	
			3		24	לפני ההמרה
		3	2	4		אחרי ההמרה

מאיות – חיבור וחיסור

9. זוהר ויואב פתרו את התרגיל $0.97 + 0.1 = \underline{\hspace{2cm}}$.

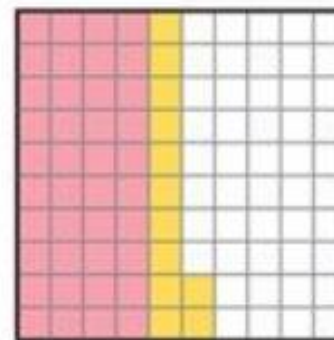
מי צודק, יואב או זוהר? _____
 אפשר להיעזר בריבועי המאיות המחיקים.

מאיות – חיבור וחיסור

דוגמה

אפשר גם להיעזר בשברים:

$$0.4 + 0.12 = \frac{4}{10} + \frac{12}{100} = \frac{40}{100} + \frac{12}{100} = \frac{52}{100} = 0.52$$

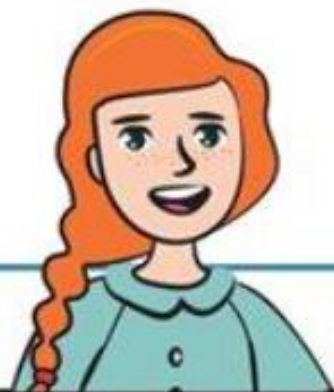
$$\begin{array}{r} 0.4 \\ + 0.12 \\ \hline \end{array} = \begin{array}{r} 0.52 \end{array}$$

מאיות – חיבור וחיסור

13. פתרו את תרגילי החיסור.
 אפשר להיעזר בריבועי המאיות המחיקים.

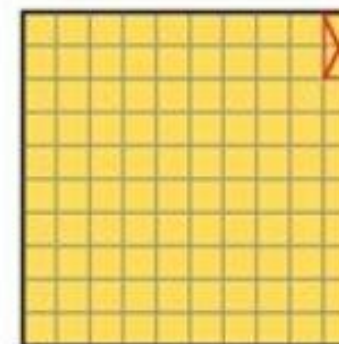
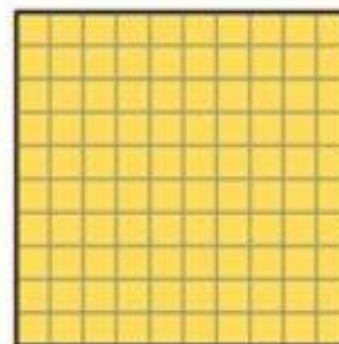
דוגמה

אפשר גם להיעזר בשברים:

$$2 - 0.02 = 2 - \frac{2}{100} = 1\frac{98}{100} = 1.98$$

$$2 - 0.02 = \underline{1.98}$$

אלפיות

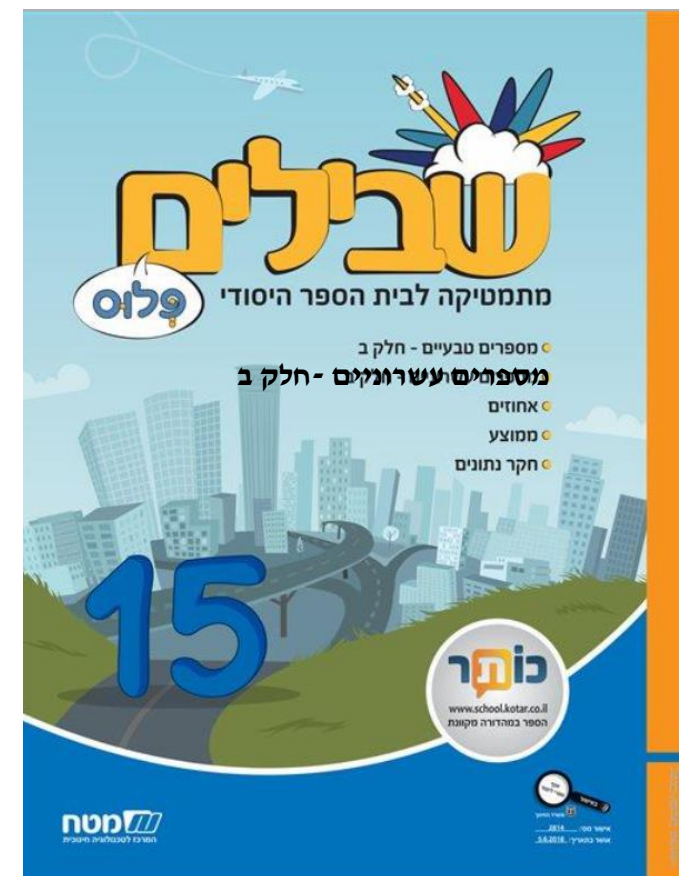
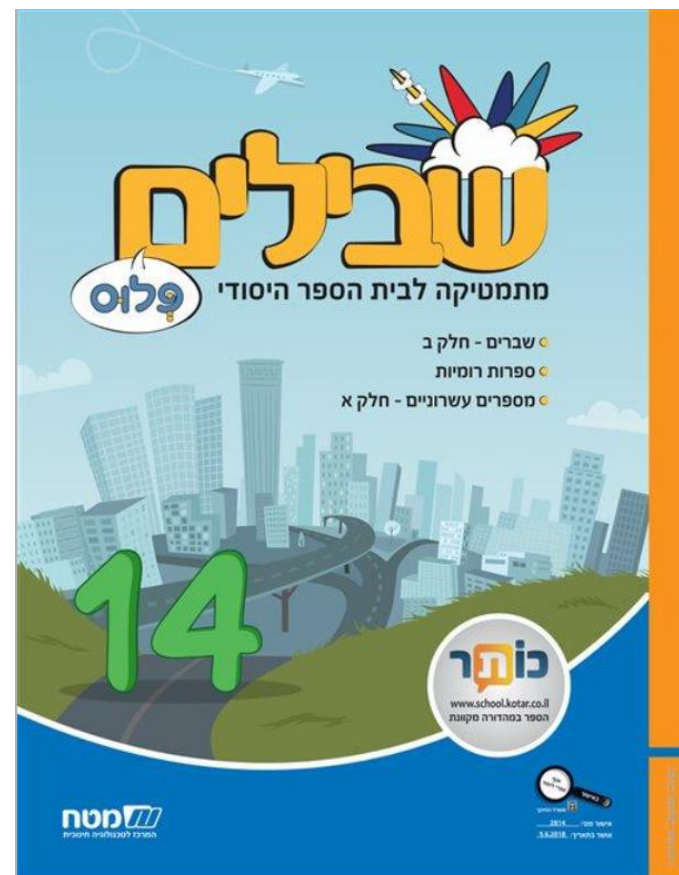
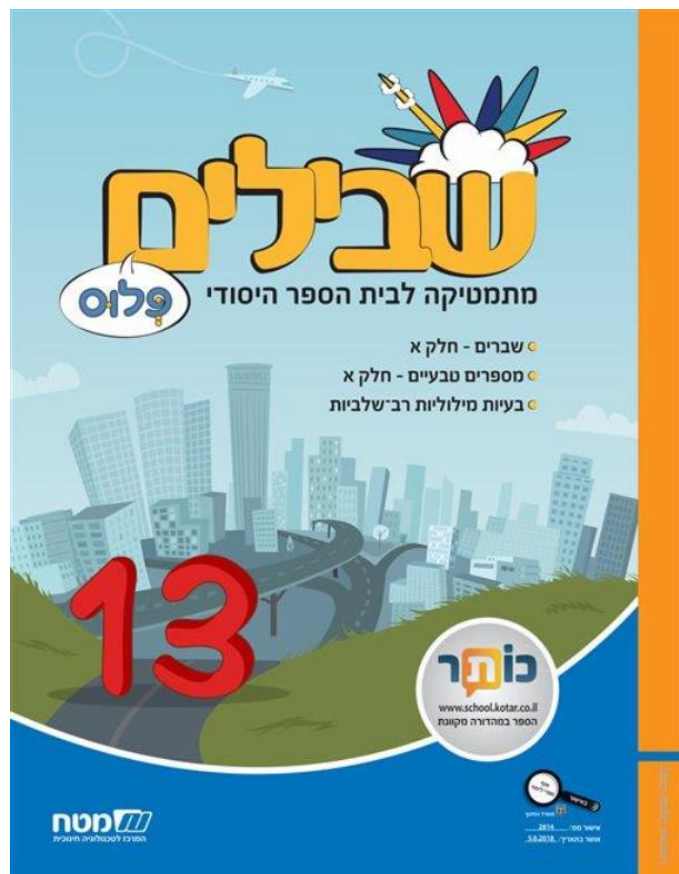
זכרו: הריבוע הגדול הוא השלם (היחידה).

◀ לטבלה נוסף טור מימין. מה תהיה הכותרת של הטור הזה?
השלימו את המספרים החסרים מעל החץ ובכותרת של הטור.

$\div 10$	$\div 10$	$\div 10$	$\div 10$	$\div 10$	$\div \text{---}$	
1,000	100	10	1	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{100}$	

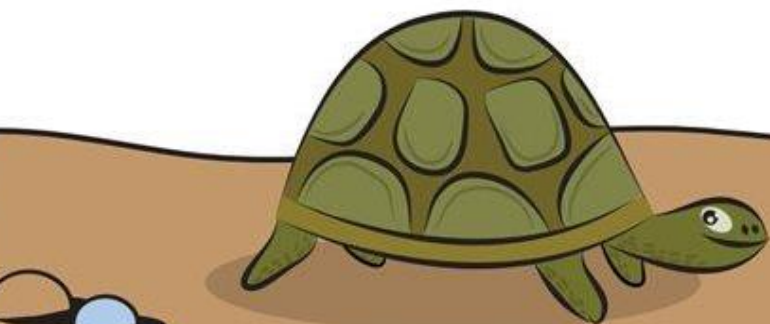

תוכן העניינים

א. שברים ומספרים עשרוניים - המכנים שונים מ-10, מ-100 ומ-1,000

ב. עיגול מספרים

ג. חיבור וחיסור במאונך

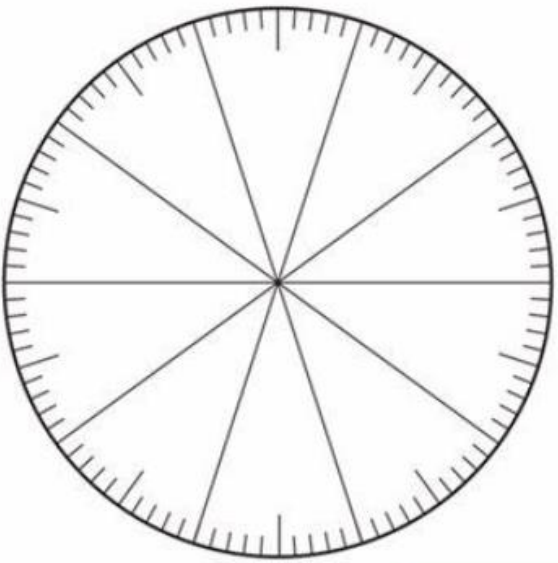

שברים ומספרים עשרוניים

המכנים שונים מ-10, מ-100 ומ-1,000

ב

צבעו $\frac{1}{4}$ מהעיגול.

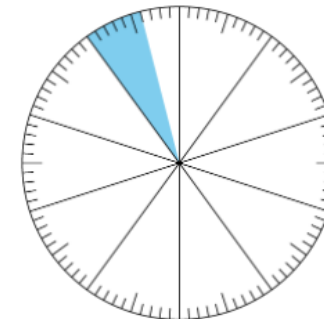

כתבו מספר עשרוני המתאים ל- $\frac{1}{4}$: _____

דיון: איך מצאתם את המספר העשרוני המתאים ל- $\frac{1}{4}$?

שאלה 3

סמנו את כל המספרים המתאימים לציור.

$\frac{3}{50}$ ☐

$\frac{6}{100}$ ☐

0.6 ☐

0.06 ☐

$\frac{6}{10}$ ☐

0.11 ☐

בדיקה

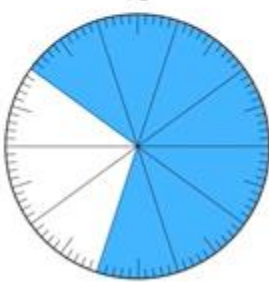
שברים ומספרים עשרוניים

המכנים שונים מ-10, מ-100 ומ-1,000

7. סרטון דוגמה

7. השלימו < או > או = . אפשר להיעזר בעיגולי המאיות המחיקים המצורפים בסוף הספר.

$\frac{7}{10}$

דוגמה

$0.7 < \frac{4}{5}$

$\frac{4}{5}$

שברים ומספרים עשרוניים

המכנים שונים מ-10, מ-100 ומ-1,000

חשוב לזכור!

$$\frac{1}{5} = 0.2$$

$$\frac{1}{4} = 0.25$$

$$\frac{1}{2} = 0.5$$

$$\frac{3}{4} = 0.75$$

דוגמה

$$\frac{2}{5} \xrightarrow{\times 2} \frac{4}{10} = 0.4$$

11. היעזרו בהרחבה וכתבו מספרים עשרוניים מתאימים.

א $\frac{1}{4} =$

ד $\frac{1}{25} =$

ז $1\frac{1}{25} =$

ב $\frac{1}{20} =$

ה $\frac{13}{50} =$

ח $\frac{3}{500} =$

ג $\frac{1}{50} =$

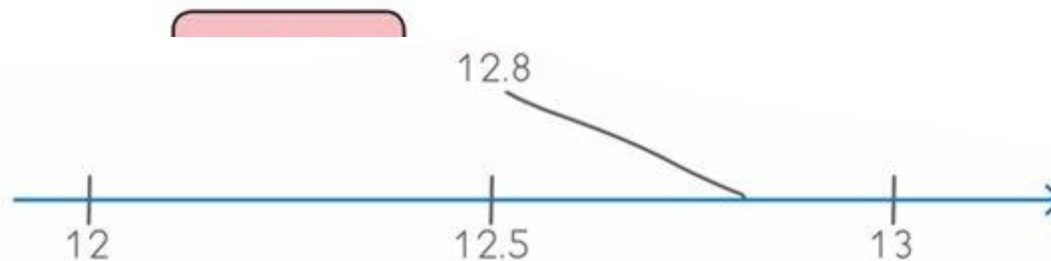
ו $2\frac{11}{20} =$

ט $\frac{1}{8} =$

עיגול מספרים

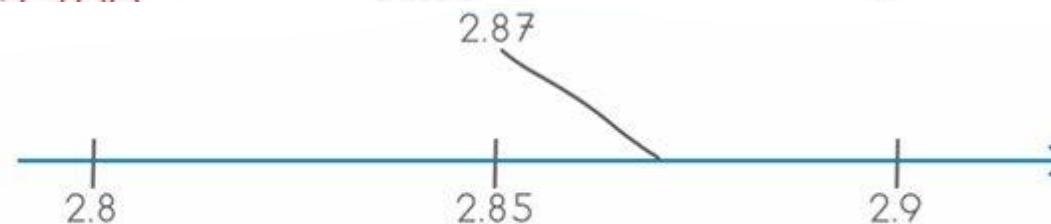

$$12.8 \approx \underline{13}$$

ב. בין אילו שתי מאות שלמות סימנתם את 2,318? בין 2,300 ל- 2,400.

$$2.87 \approx \underline{2.9}$$

חיבור וחיסור במאונך

1. כתבו כל תרגיל במאונך ופתרו אותו.

ב

$12.5 + 6.34 =$

א

$125 + 634 =$

חיבור וחיסור במאונך

12.5

1
+
6
—
7

12.5 + 6.34 =

1	2	.	5
+			
	6	.	3 4
—			
1	8	.	8 4

6.34 =

5
4
—
9

כשכותבים תרגיל במאונך, יש להקפיד לכתוב מאיות מתחת למאיות, עשיריות מתחת לעשיריות, יחידות מתחת ליחידות וכן הלאה.

חיבור וחיסור במאונך

9. כתבו את התרגילים במאונך ופתרו אותם.

מה עושים עכשיו?

דוגמה

$$54 - 12.13 =$$

5	4		
-	1	2	13

עמ' 81

חיבור וחיסור במאונך

11. הינה הקבלה על הקנייה של מר כוכבי במרכול:

מרכול חיים		
לימון	7.90 ש"ח לק"ג $\times 0.725$ ק"ג	5.73 שקלים
בננה	7.90 ש"ח לק"ג $\times 0.675$ ק"ג	5.33 שקלים
תפוח	3.90 ש"ח לק"ג $\times 0.775$ ק"ג	3.02 שקלים
קלמנטינה	5.90 ש"ח לק"ג $\times 0.830$ ק"ג	4.90 שקלים
סך הכול לתשלום: 18.98 שקלים		

רעיונות לפעילויות הערכה

התאמת פעילויות קיימות

משימה מהחוברת

א $\frac{218}{1,000} =$

ב $\frac{54}{1,000} =$

ג $\frac{54}{100} =$

ד $\frac{109}{1,000} =$

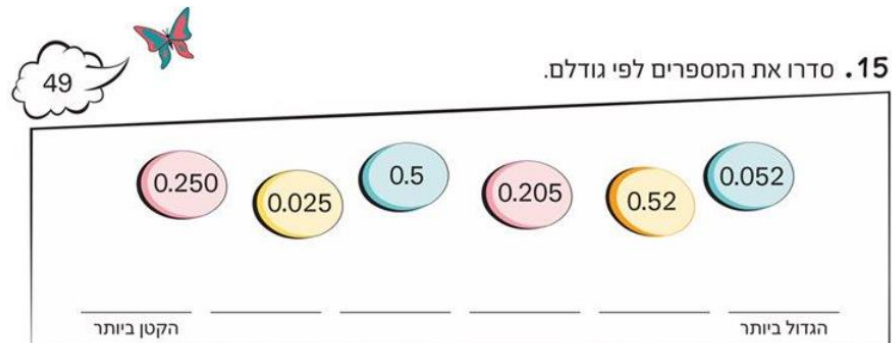
ה $\frac{7}{1,000} =$

ו $\frac{1,001}{1,000} =$

ז $\frac{3}{100} =$

ח $\frac{12}{1,000} =$

ט $\frac{987}{1,000} =$

פעילות דיגיטלית

עריכת שאלון

שאלון משמעות המספר
העשרוני

שאלון זה כולל פריטים

...

עוד

שאלה 1

כתבו תרגילי חיבור ותרגילי חיסור שונים שהתוצאה שלהם היא 1.4.

ב

- = 1.4

- = 1.4

- = 1.4

א

+ = 1.4

+ = 1.4

+ = 1.4

כ נקה

בדיקה

התאמת פעילויות קיימות

הערכת עמיתים

אחד פותר
והשני בודק,
ולהיפך

עמ' 171

9. השלימו. אפשר להיעזר בריבועי המאות המחיקים המצורפים בסוף הספר.

מספר מעורב או שבר	פירוק לפי המבנה העשרוני	מספר עשרוני	טבלת המבנה העשרוני								
$2\frac{75}{100}$	$2 + 0.7 + 0.05$	2.75	<table> <tr> <td>10</td><td>1</td><td>$\frac{1}{10}$</td><td>$\frac{1}{100}$</td></tr> <tr> <td></td><td>2</td><td>7</td><td>5</td></tr> </table>	10	1	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{100}$		2	7	5
10	1	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{100}$								
	2	7	5								
		0.11	<table> <tr> <td>10</td><td>1</td><td>$\frac{1}{10}$</td><td>$\frac{1}{100}$</td></tr> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </table>	10	1	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{100}$				
10	1	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{100}$								
	$20 + 3 + 0.1 + 0.02$		<table> <tr> <td>10</td><td>1</td><td>$\frac{1}{10}$</td><td>$\frac{1}{100}$</td></tr> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </table>	10	1	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{100}$				
10	1	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{100}$								
$10\frac{4}{10}$			<table> <tr> <td>10</td><td>1</td><td>$\frac{1}{10}$</td><td>$\frac{1}{100}$</td></tr> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </table>	10	1	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{100}$				
10	1	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{100}$								
		12.53	<table> <tr> <td>10</td><td>1</td><td>$\frac{1}{10}$</td><td>$\frac{1}{100}$</td></tr> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </table>	10	1	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{100}$				
10	1	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{100}$								
			<table> <tr> <td>10</td><td>1</td><td>$\frac{1}{10}$</td><td>$\frac{1}{100}$</td></tr> <tr> <td>5</td><td></td><td></td><td>5</td></tr> </table>	10	1	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{100}$	5			5
10	1	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{100}$								
5			5								

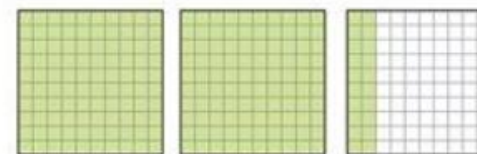
2. מתחן קו מכל מספר אל הציור המתאים לו.

משחק

בניית משחק זכרון
מדף בספר הלימוד

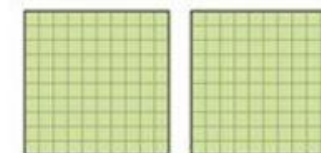
0.02

0.2

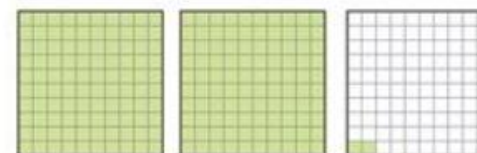

2.2

2.02

עמ' 164

2.0

התאמת פעילויות קיימות

פעילות בזוגות / קבוצות

פתרון משימה + הצגת התוצר

8. משתמשים בריבועי העשירות המחיקים ובטבלת המבנה העשרוני המחיקה המצורפים בסוף הספר ועובדים בקבוצות של שישה תלמידים.

א. כל תלמיד בקבוצה בוחר מספר עשרוני אחר מהמספרים האלה:

ב. כל תלמיד צובע ריבועים בהתאם למספר שבחר ומשלים את טבלת המבנה העשרוני המחיקה.

ג. כל תלמיד קורא בתורו את המספר שבחר, מציג לקבוצה את מה שצבע ומתאר את המספר באופן נוסף - כשבר, כמספר מעורב או כמספר שלם.

התאמת פעילויות קיימות

11. מיקה קנתה בקבוק מים של 1.5 ליטר ושתתה פחות מ־1 ליטר.
כמה מים שתתה מיקה? כמה מים נשארו בבקבוק?
הציעו אפשרויות שונות:

כמות המים ששתתה מיקה: _____ ליטר

כמות המים שנשארה בבקבוק: _____ ליטר

כמות המים ששתתה מיקה: _____ ליטר

כמות המים שנשארה בבקבוק: _____ ליטר

כמות המים ששתתה מיקה: _____ ליטר

כמות המים שנשארה בבקבוק: _____ ליטר

מיקה: האם סכום המספרים שכתבתם בכל מסגרת הוא 1.5?

תודה רבה

